

אביטת נפלאות

בס"ד, פסח תשפ"ב, גיליון 11

מעובד מתוך שיעורים והתוועדויות של הרב יצחק גינזבורג שליט"א

מרירות, גאולה, משיח

המורכב מהמון 'פיסות' גאולה. בגאולה זו קיימת הודיה על כל התקדמות לעבר הטוב. כמו המצה שחוצים והיא נאכלת 'כזית' אחר 'כזית', כך גם הגאולה הזו מורכבת מהמון 'נקודות של גאולה' במשך ההיסטוריה.

ואילו קרבן הפסח – שחסרונו יוצר חלל המורגש היטב בשולחן הסדר – מסמל גאולה שלמה התלויה בביאת המשיח. זוהי גאולה המתחוללת על ידי מנהיג צדיק, כמו משה רבינו, המוציא אותנו מן המצר ופוסח-מדלג אל עבר מציאות אחרת וחדשה.

פסח, מצה ומרור הם לא רק שלוש המצוות בליל הסדר. הם מלווים את כל עבודת החירות שלנו במהלך חג הפסח וגם לאחריו, ולפיכך כדאי להעמיק את ההתבוננות בהם במהלך כל ימי החירות.

הגיליון שלפנינו מרחיב ומבאר את שלוש הגאולות הללו כגאולות שמתחוללות בתוכנו ומלוות את דרכנו במשך ההיסטוריה. ב'מסגרת' שבסיום המאמר ישנה **זווית מיוחדת ואקטואלית על התקופה שבה אנו חיים**. אל תפספסו!

כולנו רוצים לצאת ממצרים. לצאת מהמְצָרִים הסובבים אותנו אל גאולה שלמה. לכל אחד יש מצרים פרטי משלו – בתוך הנפש, במשפחה, בפרנסה, בעבודה; וכולנו שואפים לגאולה שלמה עבור עם-ישראל כולו – שהחיים הציבוריים שלנו יתאימו סוף סוף לייעוד המשיחי שלשמו נברא עם-ישראל.

אבל איך נראית היציאה ממצרים? מהי גאולה? התשובה בהגדה של פסח היא חד משמעית: "כָּל שְׁלֵא אָמַר שְׁלֵשָׁה דְבָרִים אֵלוּ בְּפֶסַח, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבְתוֹ, וְאֵלוּ הֵן: פֶּסַח, מִצֵּה, וּמְרֹר". אם נתבונן בשלושת הדברים הללו נגלה שהם צופנים בתוכם סודות עמוקים, ומבטאים שלושה היבטים של גאולה.

ישנה גאולה הנובעת מתוך תחושת מרירות הגלות. ההרגשה כמה קשים החיים, כמה אנו רחוקים מה', מהשלמות הפנימית, מולידה דחף פנימי ליציאה מהגלות. דחף פנימי זה נותן עומק אחר לגאולה שבאה בעקבותיו. זוהי גאולת המרור.

סוג גאולה אחר הוא תהליך הגאולה

מעובד מתוך חוברת **נפלאות** היוצאת בכל שבוע ומופצת בכל רחבי הארץ. להצטרפות - ראו בגב הגליון

ג	ל	ע	י	נ	י
ו	א	ב	י	ט	ה
נ	פ	ל	א	ו	ת
מ	ו	י	ר	ת	ך

הלילה הזה כולו מרור

איזו מין גאולה מסמל המרור?

המרור, כשמו, מזכיר את המרירות מהקושי והשעבוד של הגלות: "מרור, על שום שמיררו המצרים את חיי אבותינו במצרים". במישור האישי אלו יכולים להיות אתגרים לימודיים, בעיות בריאות, קשיי פרנסה, קושי במציאת זיווג, אתגרי פוריות ומה לא. לא רק במציאות החיצונית אנו חווים מרירות; גם אתגרי הנפש מתרבים מיום ליום. כמו במצרים, שבה עבדו אבותינו "בְּחֹמֶר וּבְלִבְנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בְּשֹׁדָה", בשדה החיים אנו מנווטים בין אתגרים ונדרשים לעבוד ולהזיע. גם אם צלחנו אתגר מסוים, מיד מגיע לפתחנו האתגר הבא. כך, התחושה הבסיסית בנפש היא מרירות מהמצב הלא־מושלם ומהחיים רצופי הנסיונות והקשיים.

ליל הסדר הוא שיא החירות בשנה, בו כולנו מסובים כבני מלכים, משוחררים וחופשיים מכל שעבוד. כל אדם, גם העני או המדוכא ביותר, מתנהג בלילה הזה כבן חורין. מדוע דווקא אז ישנה מצווה לאכול מרור? עד שפעם בשנה אנו מצליחים לא לחשוב על הקשיים והבעיות, מדוע להזכיר אותם?

אכן, המרור אינו נמצא על השולחן כדי לקלקל את החגיגה. איננו אוכלים אותו כדי לאזן ולמעט בתחושת החירות, אלא להיפך. זכרון הגלות מעצים ומבליט את שמחת הגאולה. כאשר, למשל, רווקה שנישאה בגיל מאוחר מזכירה לעצמה את הבדידות הנוראה שחוותה במשך השנים, שמחת יום הנישואין שלה תעלה על גדותיה.

אך מעבר לכך, הגלות המרה חשובה לא רק משום שהזכרון שלה מעצים את החירות והגאולה, אלא הרבה יותר מכך – היא מעניקה לגאולה איכות אחרת שיש רק בה. מה הכוונה? החסידות מסבירה כי זמני קושי וגלות נושאים בקרבם עוצמות גדולות שאין בזמני חופש וגאולה. כך מסביר הבעל שם טוב

את הפסוק "צִמְאָה לָהּ נַפְשִׁי, כְּמַה לָּהּ בְּשָׂרִי, בְּאֶרֶץ צִיָּה וְעֵינַי בְּלֵי מַיִם; כִּן בִּקְדָשׁ חֲזִיתָהּ... – המילה "כן" מתפרשת כ'הלואי': גם כאשר נצא מהגלות ונשוב לירושלים ולבית המקדש, הלוואי שנצליח להרגיש את עוצמת הגעגועים והצמאון לה' שהייתה לנו

בגלות המרה,
ב"אֶרֶץ צִיָּה וְעֵינַי", בה היינו רחוקים מה'.
חווית גלות וקושי מוציאה מהאדם איכויות פנימיות שהוא לא הכיר.
דוגמאות לכך ניתן למצוא באיכות הקיימת בניגוני געגועים יותר מבניגוני שמחה, או

חויית גלות וקושי מוציאה מהאדם איכויות פנימיות שהוא לא הכיר. לדוגמא, האיכות הקיימת בניגוני געגועים יותר מבניגוני שמחה

בכיסופים המתגברים דווקא בתקופת ריחוק. לכן, בסופו של דבר, חלק מחוויית הגאולה הוא הכרה ש'כל זה היה כדאי' – לסבל ולייסורים הייתה תכלית, הם חלק מהתוכנית האלוקית בדרך לגאולה שאחריהם.

בדומה לכך, הרבי מליובאוויטש מצביע על כך שהמילה 'גאולה' מורכבת מאותיות המילה 'גולה', כאשר אליהן נוספת רק האות אל"ף, המסמלת את ה' יתברך – "אלופו של עולם". הרבי לומד מכך שהגאולה איננה באה על ידי התעלמות מהגלות אלא על ידי גילוי ה' בתוכה. איננו רוצים לוותר על האיכות הפנימית של הגלות, ומשום כך מצווה לאכול את המרור דווקא בלילה המבטא יותר מכל את היציאה ממנה.

לסיכום: המרור מסמל את המרירות מקושי הגלות.

מעבר לכך שזכרון הגלות מעצים את תחושת החירות,

יש בגלות איכות שאין בגאולה - הצימאון והגעגועים הנלווים אליה.

נקודות של גאולה

המצה היא, כמובן, תחושת החירות והגאולה: "מצה, על שום שנגאלו אבותינו ממצרים". גאולת מצרים הייתה הגאולה הראשונה, אולם בינה לבין הגאולה האחרונה ישנן מדרגות שונות של גאולה, גדולות וקטנות. אלו יכולות להיות גאולות של העם כולו, כמו נסי פורים וחנוכה, או של קהילות מסוימות, כדוגמת 'פורים צנעא', 'פורים פרנקפורט' ודומיהם. גם שחרור צדיק מכלא או ניצחון במלחמה מקומית, ואפילו שינוי לטובה כמו נפילת ממשלה רעה ליהודים – כל אלו הם גאולה במובן מסוים. "בכל דור ודור, ובכל יום ויום, חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". גם בעבודה הפנימית, אדמו"ר הזקן מסביר כי בכל יום האדם חש את שעבוד הנשמה בתוך מיצרי הגוף, ובכל יום הוא מסוגל לצאת ממנה ולחבר אותה למקור שלה – לה' יתברך.

השימוש בגימטרייה חושף גם הוא את הקשר בין **מצה לגאולה**: ערכה המספרי של המילה 'מצה' הוא 135 ושל המילה 'גאולה' הוא 45 – יחס של 3:1. יוצא אם כן, שהערך הממוצע של כל אות במילה **מצה** הוא **גאולה**, רמז לכך שהמצה מסמלת רמות שונות של

גאולה.

גם כיום, על אף שטרם זכינו לבניין בית המקדש ולקיום מצוות הקרבת הפסח, חיוב אכילת מצה הוא מהתורה.

**אף שלא
הגענו לגאולה
השלמה, עלינו
לזהות את אותן
'נקודות של
גאולה' בחיינו
- כיחידים,
כקהילה וכעם**

עובדה זו מלמדת כי אף שלא הגענו לגאולה השלמה, עלינו לזהות את אותן 'נקודות של גאולה' בחיינו – כיחידים, כקהילה וכעם. גם אם חלקים מסוימים מהאישיות שלנו או מהעם כולו עדיין בגלות, חשוב

להעריך את 'נקודות החירות' הללו ולהודות עליהן לה'. לכן, את המצה העיקרית אנו חוצים ב"יחץ" – חצי אחד של גאולה כבר היה, וחצי שמור לעתיד – ואוכלים את המצות במהלך הסדר, עוד 'כזית' ועוד 'כזית'.

לסיכום: המצה מסמלת רמות גאולה שונות בדרך אל הגאולה השלמה. אנחנו צריכים לשים לב ל'נקודות הגאולה' המלוות את חיינו ולהודות עליהן.

דרוש מנהיג!

רק מזכירים אותו, בראש הכל ובהדגשה כפולה: "כל שלא אמר שלשה דברים אלו **בפסח** לא יצא ידי חובתו, ואלו הן – **פסח**..."

הגאולה כתהליך וכתקופה, ללא נוכחות המשיח-המנהיג, מתמקדת בהפיכת המצב הקיים לטוב ביותר עבורנו. אבל הגאולה היא יותר מתקופה גרידא. יש בה מעבר לתודעה שבה ה' מנהיג אותנו, דרך משיח-גואל שהוא שליח ה' המנחה אותנו בדרכו. זהו שינוי שלם וכולל, בלתי-ניתן לחלוקה. הבדל זה רמוז בלשון ההגדה: בעוד את המצה אנו אוכלים "על שום שנגאלו אבותינו ממצרים" – בדגש

הפסח מסמל את המשיח. **פסח** הוא לשון **פסיחה** ודילוג. בשונה מהליכה מדודה, צעד אחר צעד, הדילוג הוא קפיצה אל מקום אחר. גאולה מצד עצמה, ללא דמות המשיח-הגואל, יכולה להיות חלקית, אך ביאת המשיח היא כבר קפיצה אל מימד אחר של הגאולה – "גאולה אמיתית ושלמה", בה המציאות כולה משתנה ומתחדשת. כך, בשונה מהמצה שאותה שוברים ומחלקים, את הפסח עלינו לצלות בשלמות, "ראשו על פְּרָעֵיו וְעַל קַרְבּוֹ", ולהיזהר מלשבור בו ולו עצם אחת. כמובן, מטבע הדברים, קרבן הפסח אכן קרב ונאכל רק במצבי גאולה שלמה. בינתיים אנחנו

הדילוג הנפשי הוא היכולת שלנו לקפוץ ממקומנו הנוכחי אל מקום טוב יותר, נקי ומשוחרר מכל קושי

להגיע לגאולה האמיתית

הטוב השלם, לכל אחד מאיתנו יש כוח פנימי של פסיחה ודילוג אל מעבר לקיר הדמיוני. העובדה שאיננו מקריבים היום את קרבן הפסח משקפת אמנם את חוסר ההצלחה שלנו לבצע את הדילוג הזה, אך כשאנו מזכירים זאת בהגדה אנו מבטאים את הכיסופים והרצון והשלמה.

על התוצאה, הגאולה – הרי שעל הפסח נכתב: "על שום שפסח המקום על בתי אבותינו במצרים". כאן הדגש אינו על הטבת המצב, ברב או במעט, אלא על חוויית הקשר עם ה' יתברך, ועל ההזדהות האישית עמו ועם דמותו של הגואל. הגואל הוא עבד-ה', הנשלח לגאול אותנו, והוא מעורר בתוך כל אחד מאיתנו את תחושת הקשר הפנימי וההזדהות עם ה'. בסגנונו של הרבי מליובאוויטש, הזדהות זו היא "הגאולה האמיתית והשלמה [המתחוללת דווקא] על ידי משיח צדקנו".

הדילוג הנפשי הוא היכולת שלנו לקפוץ ממקומנו הנוכחי אל מקום טוב יותר, נקי ומשוחרר מכל קושי וצרה. גם אם נראה שקיר גבוה חוצץ בינינו ובין

לסיכום: הפסח מסמל את המשיח, שפוסח־מדלג אל מציאות חדשה ומנהיג את כולנו אל הגאולה השלמה, המתבטאת בהזדהות שלנו עם ה' ונוכחותו בחיינו.

תחנה רביעית

כורך

מרה ולא להסתפק במצב הקיים. לפעמים נדמה כי התרגלנו לשגרת החיים, על העליות והמורדות שבה. איננו צריכים לחכות לעוד תזכורות כואבות. עלינו להתבונן כמה קושי, צער וייסורים נגרמים לנו כתוצאה מהגלות. התסכול ותחושת המרירות מהמציאות החשוכה יובילו לדחף חזק להאיר אותה באור של גאולה.

במקביל, עלינו לשים לב כמה 'גאולות' קטנות וגדולות חווינו. היכן המציאות, הרוחנית או הגשמית, הייתה 'תקועה' – אך ה' בטובו גאל ושחרר אותנו. זה קורה ללא הרף, ועלינו רק להתבונן בטוב הנעשה עמנו ולהודות עליו.

גם את הממד השלישי עלינו לאמץ – זוהי ההבנה שכמה טוב שלא יהיה, אנו רוצים לעבור למציאות שלמה וטובה, שבה נחווה את הקשר עם ה' בצורה מלאה ומתמשכת. אל לנו להסתפק בטוב החלקי. עלינו לרצות ולבחור במנהיג אמיתי שיחבר אותנו לה' ויגאל את המציאות כולה.

ראינו שלושה ממדים בגאולה העתידה: ראשית, הגאולה היא סיום של הצער מהגלות המרה והארוכה, תוך הכרה שלייסורי הגלות הייתה תכלית. שנית, כמובן, ישנו המעבר לחיים שלמים ומתוקנים – חיים של גאולה. שלישית, את הגאולה יוליך מלך המשיח – "מלך הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו", בלשון הרמב"ם בהלכות מלכים.

בסופו של דבר, "כָּל שְׁלֹא אָמַר שְׁלֵשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבְתוֹ". אך יותר מזה, עלינו להיות כמו הלל הזקן שהיה כורך את הפסח, המצה והמרור ואוכלם יחד. צריך לאחד את שלוש העבודות:

לכל לראש, אנו זקוקים לחוש כמה הגלות

לסיכום: שלושת ממדי הגאולה מתקיימים בתוכנו. עלינו להתמרמר על הגלות, להודות על כל נקודה של גאולה ולהזדהות עם המשיח – המנהיג שיוליך אותנו אל ה' התכלית, בסופו של דבר, היא לאחד את שלושת הממדים בגאולה אחת שלמה.

ציונות, אתחלתא דגאולה ומשיח

הכיר את שנות פעילותו באמריקה לא תמיד הצליח לקלוט זאת, אך הכוח שהניע את הרב כהנא היה המרירות ממנטליות הגלות. הדבר התבטא בפעילות 'הליגה להגנה

יהודית' שהגנה על יהודים מאנטישמיות, במאבק למען יהודי ברית המועצות תחת הכותרת 'Never Again', ואף לאחר העלייה ארצה במאבק נגד המנטליות

בסוף הגלות ולקראת הגאולה השלמה, ישנן שלוש השקפות בעם המקבילות ל"שלושה דברים אלו" – גואל-משיח, גאולה וגלות:

ישנה השקפה המתבססת ביסודה

על שלילת הגלות.

זוהי ההשקפה

שליוותה את

התנועה הציונית –

תחושת המרירות

מהפרעות

ומהפוגרומים

הולידה צורך

לפתור את

'בעיית היהודים'

באמצעות הקמת מדינה ריבונית ועצמאית.

השקפה נוספת, הרווחת בציבור הדתי-

לאומי, מדגישה בעיקר את שלבי הגאולה השונים

ופחות את דמות המשיח-הגואל. אז מדגישים

את השיבה לארץ, את קיבוץ הגלויות, את הקמת

המדינה הריבונית וכו', כשלבים בתהליך הגאולה

ההולך ומתפתח לעינינו, שעלינו לזהות אותם

ולהודות עליהם.

השקפה שלישית, המזוהה עם הציבור

החרדי, מזהה גאולה עם הנהגה של משיח צדיק,

כלשון הרמב"ם על המשיח – "מלך הוגה בתורה

ועוסק במצוות כדוד אביו". מי שמדגישה זאת

יותר מכל היא חסידות חב"ד. כל מה שקורה

בדרך לשם, גם אם אלו שינויים חיוביים, עדיין

אינו בגדר "הגאולה האמיתית והשלמה".

לכל אחת מהגישות הייתה בדור האחרון

דמות מובהקת של צדיק שייצגה אותה:

הרב מאיר דוד כהנא הי"ד

ביטא באופן חזק את שלילת הגלות. מי שלא

**"כֵּן עָשָׂה הַלֵּל בְּזִמְן שְׂבִיַּת הַמְּקֻדָּשׁ הָיָה קָיָם:
הָיָה כּוֹרֵךְ פֶּסַח, מְצָה וּמְרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד".**

צילום: ארכיון המדינה, נתי הרניק, לע"מ רבי דרייב

המאמר מעובד מתוך שיעורים של הרב יצחק גינזבורג שליט"א
בחוברת נפלאות: פסח תשפ"א (עמוד 41) bit.ly/NI_pesah_81

מצות של רשעים

הצדיקים ממש מעט.

את מעט המצות של הצדיקים היה נותן לבני ביתו ולחסידיו הקרובים, 120 התלמידים העתידיים להנהיג את הדור הבא. את המצות של הבינונים חילק לשאר החסידים, ואת מצות הרשעים היה שומר לסוף החג. מכיוון שרוב המצות היו של רשעים, הרי שלחסידיים בלובלין לא היה הרבה מה לאכול בפסח...

כידוע, החסידים מקפידים שלא לאכול 'מצה שרויה'. אבל באחרון של פסח בחוץ-לארץ, ביום השמיני, נוהגים לאכול מצה שרויה. כך, בכל שנה ציווה החוזה למבשלות להכין באחרון של פסח 'קניידלך' (מאכל מסורתי לפסח ממצה טחונה ומבושלת) מכל המצות של הרשעים. היה זה פיצוי לכל החסידים, שאכלו לשובע מהמצות של הרשעים.

לפי ספר הזוהר, המצה היא מאכל האמונה – "מיכלא דמהימנותא". עיקר האמונה שהמצה מחדירה בנו הוא האמונה בביאת המשיח ובגאולה השלמה. ודאי שכל המצות שהחזרה בבר ומיין היו כשרות בתכלית, אבל בפסח עצמו ניתן היה להתמודד רק עם המצות של הצדיקים והבינונים; הרשעים זה סיפור אחר... דווקא ביום האחרון של פסח, מתגברת האמונה ביותר. היא נעשית כה עמוקה וחודרת, עד שאנו חשים שגם הרשעים ישובו בתשובה וכל הרע הגלוי והנעלם שבתוכנו יהפוך לטוב גמור.

ציונו של החוזה' בבית הקברות היהודי בלובלין

רבי יעקב יצחק הלוי הורוויץ, שנודע בכינויו 'החוזה מלובלין' בשל ראייתו המיוחדת ברוח הקודש, נולד בשנת תק"ה בפולין. היה תלמידם של רבי שמואל-שמלק'ה מניקלשבורג והמגיד ממזריטש, ואחרי הסתלקותם נעשה לתלמידו המובהק של רבי אלימלך מליז'נסק. כאשר הקים את חצרו בלובלין נהרו אליו רבים, והוא נחשב לרבם של רוב צדיקי פולין, ביניהם 'היהודי הקדוש' – רבי שמחה בונים מפשיסחה, רבי דוד מללוב, רבי נפתלי מרופשיץ ועוד רבים. דברי תורתו נאספו בספר 'זכרו זאת' ובעוד ספרים. נפטר בתשעה באב תקע"ה, ומנוחתו כבוד בעיר לובלין שבפולין. פטירתו היתה סופו של סיפור נעלם בנסיון להחיש את הגאולה.

כל שנה בימים שלפני הפסח היה החוזה מלובלין עובר בעצמו על כל המצות שהחסידים היו מכינים ב'חבורה' של אפיית המצות. העבודה של בדיקת המצות לאלפי החסידים הייתה גדולה מאוד. החוזה סידר לפניו שלוש ערמות: אחת נקראה 'מצות של צדיקים', השניה 'מצות של בינונים' והשלישית 'מצות של רשעים'... הוא בדק ובחן כל מצה, והניח אותה באחת מערמות אלו. ישנן מצות שהיה אומר עליהן 'צדיק' ומניחן בערמה של הצדיקים, ישנן מצות שהיה אומר עליהן 'בינוני' ומניחן בערמה של הבינונים, וישנן מצות שהיה מניחן בערמה של הרשעים. לבסוף יצא שבערמת הרשעים היו הכי הרבה מצות, בערמת הבינונים פחות, ובערמה של

יְקַיֵּם בְּכָל אֲמֵת וְעֵת אֱלֹהֵינוּ

חתימתו

פסח מצה ומרור במאבק על שלמות הארץ

להתבונן כי הגיעה העת לבחור בחיי משפחה, הגיע העת לבחור בארץ ישראל, בתורה, בה'... בכלל, הגיעה העת לבחור! וכדי לבחור – אין ברירה, חייבים 'להפשיל שרוולים' ולרדת לשורשי הקשר הייחודי בין איש לאשתו, בין אדם לאדמתו ובין עם לאלוקיו. מעגלי שייכות אינם רק אילוץ הגיוני ומוכרח בבחינת "אחור באחור"; יכולים הם להיות פרי של היענות, התייחסות ותענוג.

ה'מצה הגואלת' מזהה את נקודות האור בתוך החושך, מתרגמת את העיונות וההתרסה לקריאת מצוקה הרוצה קשרים מסוג אחר. לכן, ההתייחסות הרצינית 'בגובה העיניים' לקושי מצרפת את המציאות המרירה לגאולה, את החבלים לחבלי לידה. אדרבה, בלעדי הגלות אין גאולה...

בהכללה גסה, דומה כי הציבור החרדי מותיר את הקושי מחוץ לחלום הגאולה. הציבור הדתי מבין, כאמור, כי הא בהא תליא. דא עקא, דומה לעתים כי ציבור זה נסחף ואולי אפילו גם קצת נהנה מהקשיים. ניסוי ותהייה מתאימים לרוחו התוהה והמחפשת...

אך ללא "פסח" הציור נותר 'אנושי', וככה אופקיו צרים ודלים. את היתרון בחופש לבחור, בהתגייסות לשנות. הנה זו מעלת האדם, אפילו הגוי, ועל כך גאוותו. אך פסח זה 'לדלג אל', לפנות אל ה' בעצמו, להאמין במפגש.

בע"ה, **בחול המועד פסח** נעלה לחומש בהמונינו. הדחף לעלות הוא מרירות על הרצח הנורא של יהודה דימנטמן ה'ד' ושאר הקדושים שנרצחו על קידוש השם, ועל חרפת הארץ שנמסרה בידי זרים. ההתעקשות לשוב היא האמונה כי זרעי הגאולה טמונים עמוק עמוק באדמתה של חומש. אך מעל הכל – "קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות". הכמיהה לדוד אינה ממתינה לאישורים... מדלגת ופוסחת מעל המחסומים, משרדת כי את הסמכות ואת התוקף לחלום מקבלים אנו ממקום אחר. בואו עמנו!

הכותב הינו רב אולפנת לבונה ומרבני ישיבת חומש

ברוך ה' זכיתי להיות שותף שנים רבות, יחד עם עוד רבים וטובים, במאבק הציבורי על ארץ ישראל, ועל כל מה שבשם ישראל יכונה. אייחד את הדיבור על המאבק סביב **חומש** ת"ו.

מיד אחרי הגירוש מגוש קטיף וצפון השומרון בשנת תשס"ה, עלה ציבור גדול לחומש ת"ו כמחאה ובקריאה – בעיקר פנימה, אל ליבו שלו – כי עם ישראל לא מוותר ואינו מקבל את הגזירה. בתחושת, העולים בואכה חומש לא היו **עצובים**, אבל בהחלט **מרירים**. כך מגדיר אדמו"ר הזקן: "כי עצבות היא שלבו מטומטם כאבן ואין חיות בלבו אבל מרירות ולב נשבר אדרבה הרי יש **חיות** בלבו להתפעל ולהתמרמר...". המרירות ערה וחשה על בשרה את הכאב, ולכן היא כל כך חשובה. המריר מעיד על עצמו כי העניין שעליו הוא מתקומם בנפשו הוא, קיומי. מרירות חשה את הריחוק, את הפער. הרגיש לה רגיש בעיקר ליעד. כשיש יעד למסע, הכרח גמור גם להגיע אליו. מי שיש "חיות בלבו להתפעל ולהתמרמר" חש בחריפות את התסכול מהחמצת ההזדמנות; אך כולו דרוך גם להמשך, דריכות המתבטאת ב"לב חי" להתפעל ולהתמרמר".

עמוק יותר, המרירות היא החוויה העיקרית הבאה על רקע הבנת עומק המשבר, וראייה מפוכחת ומציאותית מה היו הסיבות שהובילו אליו. שלוש תובנות צריכות ללוות את התהליך: **א.** האמונה כי "אין אבוד" וניתן לתקן, כמו בפסח שני. **ב.** ההבנה כי אין טעם להשליך את נגעי עצמי על אחרים... **ג.** תהליך השיקום חייב להתייחס לכשלים ולבעיות עצמם, הפתרון לקשיים חייב "לעבור" דרכם, ללא "דרכים עוקפות"... הסיבה איננה רק פרקטית. וכאן אנו מגיעים למצה...

הכישלונות אינם מקרה. הכישלון נעשה כ'מורה באצבע' היכן נמצא הפתרון. דוגמא לדבר: אם מבנה המשפחה המסורתי נסדק ונפרץ, ישנה אפשרות לצעוק מקירות הלב כי חייבים משפחה נורמלית וחיים טבעיים ונורמליים, וכו' וכו'. אך אפשר

העלון 'אביטה נפלאות' – מעובד מתוך שיעורים שהתפרסמו בחוברת נפלאות. מדי שבוע יוצאת לאור חוברת נפלאות בת עשרות עמודים, המכילה סיכומים טריים של שיעורים והתוועדויות מהתקופה האחרונה, מאת הרב יצחק גינזבורג שליט"א.

נפלאות

שיעורי תורה והתוועדויות חסידיות מהרב יצחק גינזבורג שליט"א

הסוּח כחוכרת 'נפלאות':

❖ **בליל הסדר האבא צריך להיות "הגדול בעניקים"** – הגדול במעניקים, שמעניק לכל אחד מהבנים את המתנה המתאימה לו. צריך לקבל תענוג מכל אחד מארבעת הבנים ואז גם אפשר לענג אותו, להעניק לו את המתנה המתאימה.

(שיעור 'מתנות לארבעת הבנים')

❖ **כלל גדול בקירוב נפשות היום:** קודם כל צריכים לתת למקורב לטעום את הטעם של הפנימיות, ברובד העמוק ביותר שלה, ורק אחר כך הוא יכול לקבל את החיצוניות, את הקיום הפשוט של ההלכה.

(שיעור 'מפנימיות לחיצוניות')

❖ **אורות וכלים במהפכה הרביעית** – הפצת תורה ובניית מערך הגיור. חכמה ורגישות של דיני הגיור.

❖ **שלושה שלבים במהפכה הרביעית** – הפצת תורה, מענה למתקרבים וגיור.

(מתוך 'מפגשי המהפכה הרביעית')

חפשו את חוברת נפלאות בבית הכנסת שלכם! לא מצאתם?

מעוניינים להפיץ את חוברות נפלאות המודפסות במקום מגוריכם?
bit.ly/form-ge
itiel@pnimi.org.il | 052-4295164

לקבלת חוברת נפלאות בדוא"ל:
bit.ly/news_niflaot
017 :7 : itiel@pnimi.org.il

